

curs 2014-2015

avaluació diagnòstica educació secundària obligatòria competència comunicativa: llengua catalana

Nom i cognoms

Grup

Text 1. Història d'una fotografia emblemàtica: *Le baiser*, de Robert Doisneau

Llegeix aquest text amb atenció i contesta a les preguntes.

Poques fotografies han aconseguit hipnotitzar el món sencer per la seva bellesa i fer-se un lloc en el món de l'art. Aquesta n'és una. Pocs fotògrafs han aconseguit capturar una imatge que hagi arribat a convertir-se en icona d'un indret i un moment. Robert Doisneau n'és un.

L'autor

Robert Doisneau (1912-1994), d'esperit autodidacta, va descobrir la seva vocació per la fotografia a mans d'André Vigneau, artista surrealista que li va ensenyar a observar el que l'envoltava en el París dels anys 30. Després de la seva difícil experiència durant la Segona Guerra Mundial, quan va rebre encàrrecs per mostrar la ciutat ocupada, es va dedicar plenament a la fotografia i va treballar amb altres *grans* de l'època, com Cartier-Bresson, Kertész o Brassai. El seu gust pel reportatge humanista li va fer centrar la seva obra en aquest camp, reflectint la vida pública de París, que després de la guerra tornava a mostrar la seva cara més alegre. Ell mateix es definia com "un pescador d'imatges". Trobava l'anècdota en les petites històries del dia a dia. És en aquests moments on la càmera capta instants plens de bellesa.

La veritable història de *Le baiser*

El 1950 la revista *American's life* va encarregar a Doisneau un reportatge sobre París que recollís fotografies de parelles mostrant els seus sentiments. D'aquí va sorgir la sèrie "*Baisers*", on està inclosa l'obra *Le baiser de l'Hôtel de Ville*. La idea era reflectir París com a ciutat de l'amor i oferir escenes espontànies amb les quals la gent es pogués sentir identificada, o almenys s'hi pogués sentir atreta. L'encant de *Le baiser* romanien en gran mesura en el fet de ser un instant casual, que la parella hagués estat enxampada in fraganti.

Anys més tard, el 1992, un matrimoni francès va aprofitar la recent i estricta llei sobre els drets d'imatge per denunciar l'artista. Jean i Denise Lavergne van declarar que ells eren els protagonistes de la fotografia i exigien una compensació per l'ús d'aquesta imatge sense el seu consentiment. Doisneau es va veure obligat a confessar que l'escena en realitat havia estat preparada amb una parella d'actors als quals acabava de conèixer en un cafè. Els va veure besar-se i els va demanar si podien repetir-ho passejant pel carrer. Els denunciants, per descomptat, van perdre el judici, per les declaracions de l'artista i perquè no es podia demostrar la seva identitat després de quaranta anys.

Recentment, el 2005, l'autèntica protagonista de la foto, Françoise Bernet, va posar a subhasta una còpia signada pel fotògraf, que havia guardat tots aquells anys, i va confirmar la "posada en escena". Aquesta còpia es va vendre ni més ni menys que per 155.000 euros a un col·leccionista suís.

Icona del París romàntic

"París és un teatre en el qual es paga el seient amb el temps perdut. Jo em planto allà amb la meva càmera i espero". Són paraules de Doisneau sobre la seva tasca com a fotògraf a la ciutat de la llum. Precisament al centre de París, davant de l'Ajuntament (*l'Hôtel de Ville*), és on l'artista va aconseguir captar aquesta instantània, de les més belles de la fotografia contemporània, i sens dubte, de les més romàntiques.

Doisneau va congelar aquest moment ple de sentiment, paralitzant la parella, que contrasta amb la sensació de moviment que l'envolta. La bellesa estètica d'aquesta imatge no es troba només en la intensitat de l'acció, sinó també en la posició dels protagonistes. Ella sembla rendir-se, roman flàccida davant el petó apassionat d'ell, que l'estreny fortament, com si intuís la seva caiguda.

Text 1. Història d'una fotografia emblemàtica: *Le baiser*, de Robert Doisneau

Malgrat que va ser una escena preparada, no perd la sensació d'espontaneïtat. Els protagonistes passen davant de la terrassa, ell agafa la seva estimada i la besa apassionadament, i tot això amb una naturalitat tan gran que per un moment oblidem que l'escena sigui premeditada. Encara que sí que és cert que part del seu encant es perd en saber que no és fortuïta, la bellesa hi continua present i el que representa també. Treure mèrit a la imatge per aquest motiu, com molts van fer, és injust, ja que precisament en l'art allò que importa és el que ens transmet l'obra en el moment que la mirem, no com hagi estat feta. Quinze anys després de la confessió de Doisneau, *Le baiser* continua decorant parets i protagonitzant calendaris. Continua inspirant romanticisme i provocant sospirs a tothom que la mira.

Patricia Ordóñez, *Revista Eureka* (text adaptat)

1 La paraula "autodidacta" (subratllada al text) significa que...

- a. és autor d'obres dictades.
- b. sap conduir un cotxe.
- c. s'educa a si mateix.
- d. té molta autoritat.

0-1

2 El mestre de Robert Doisneau va ser...

- a. Brassai.
- b. André Vigneau.
- c. Cartier-Bresson.
- d. Françoise Bornet.

0-1

3 La finalitat de *Le baiser* era...

- a. fer promoció turística de París.
- b. reflectir una escena romàntica de París.
- c. guanyar diners amb la venda de cartells.
- d. fotografiar la gent que passeja per la plaça.

0-1

4 Per quants euros es va vendre la còpia de la foto?

.....
.....

0-1

5 Doisneau va dir: "París és un teatre en el qual es paga el seient amb el temps perdut. Jo em planto allà amb la meva càmera i espero". Què entén el fotògraf per 'temps perdut', quan diu aquesta frase? Un temps...

- a. entretingut, perquè la persona curiosa pot divertir-se mirant la gent.
- b. instructiu, perquè tot esperant pot aprendre molt del que veu.
- c. profitós, perquè només observant es poden fer bones fotos.
- d. ineficax, perquè molt sovint és perdre el temps.

0-1

Text 1. Història d'una fotografia emblemàtica: *Le baiser*, de Robert Doisneau

6 Davant de quin edifici de París està feta la foto?

.....
.....

0-1

7 *Le baiser* és una foto...

- a. d'estudi.
- b. instantània.
- c. publicitària.
- d. periodística.

0-1

8 Marca amb una X si les frases següents són verdaderes (V) o falses (F):

	V	F
a. La foto era un encàrrec per a la revista <i>American's life</i> .	☐	☐
b. La protagonista de la foto es deia Françoise Bernet.	☐	☐
c. El més important és el que ens transmet l'obra.	☐	☐
d. Amb el temps, aquesta fotografia ha deixat d'agradar a la gent.	☐	☐

0-1

0-1

0-1

0-1

9 A la frase "Malgrat que va ser una escena preparada, no perd la sensació d'espontaneïtat", quina de les expressions següents pot substituir 'malgrat que'?

- a. Si de cas
- b. Així doncs
- c. Gràcies que
- d. Encara que

0-1

10 Segons el text, en quin ordre passen els fets?

A. Doisneau recrea estèticament l'escena que ha vist.	B. Un matrimoni diu que són ells els protagonistes de la foto.	C. Doisneau veu una parella besant-se en un cafè.	D. La protagonista ven una còpia de la foto.
---	--	---	--

- a. C → A → B → D
- b. A → D → B → C
- c. B → C → A → D
- d. C → A → D → B

0-1

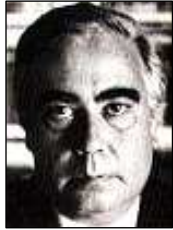
11 Per què *Le baiser* transmet emotivitat? Perquè...

- a. mostra el sentiment de l'escena retratada.
- b. reflecteix una bona ambientació parisenca.
- c. els dos protagonistes són bons actors.
- d. és una escena molt freqüent.

0-1

Text 2. La carta

Llegeix aquest text amb atenció i contesta a les preguntes.

Una vegada a la seva cambra, Montpalau es tragué la levita, que col·locà curosament en un armari. Se serví un aperitiu reconfortant, mentre encenia un cigar. Després es tragué la carta de la butxaca i obrí el sobre. Llegí:

"Senyor Antoni de Montpalau.

"Distingit senyor de la meua més gran consideració,

"Sóc Onofre de Dip, l'infortunat, més comunament conegut per un nom terrible que em resisteixo a escriure.

"Sé que ha arribat la meua hora. En certa manera, encara podria allargar-ne el final: tinc mitjans suficients per fer-ho. Però no vull.

"Vós coneixeu la meua història. És, però, la història oficial, certament verídica, però no completa. És una història externa, que oblidava la part d'home que encara resta en mi. Perquè sota la diabòlica contextura fantasmal que les circumstàncies m'obligaren a prendre, i en un racó amagat de la meua ànima, encara hi sóc jo, Onofre de Dip, el d'abans, el de sempre, el qui estima el seu poble del Baix Camp i la seva gent, el qui s'ennuega sentint una cançó de la infantesa.

"Al principi, quan l'astuta i bellíssima duquessa Meczyr em convertí, aprofitant la meua passió amorosa, en un ésser maleït, vaig sentir, passada la primera impressió, un sentiment, si no de joia, almenys de tolerable conformitat. Me n'acuso públicament. El fet de poder volar, de tenir la facultat de transformar-me en qualsevol de les bèsties d'un repertori establert, els mil i un petits i esgarriuosos beneficis del nou estat, enlluernaren la inexperiència de la meua joventut.

"Vaig passar set-cents anys tenint la condició de parella il·legítima d'un cadàver. Alternava la meua permanència als Carpats amb petites escapades a Pratedip, el lloc on vaig néixer i tinc —o tenia— el meu patrimoni.

"A mesura, però, que passaven els anys, es tornà un calvari que encara no ha cessat. Sota una aparença juvenil, sóc en realitat un vell de set-cents anys, desenganyat de tot, avorrit de tot, que únicament aspira a la pau.

"La duquessa morí. De mort autèntica, s'entén. Després de ser saquejat, incendiat i conjurat el castell de Meczyr, no em restava altre recurs que Pratedip. Vaig tornar, doncs, al país natal, però sabent ara el que m'esperava. Per aquesta raó —per una mena d'instint de conservació—, vaig procurar retardar, en allò que fos possible, l'aniquilament de la meua singular naturalesa malèfica, tot i el fàstic que aquesta em causava.

"Ara, però, només desitjo una cosa: descansar. Em pertoca, em sembla, després de set-cents anys de viure sense viure; és a dir: sense dormir de manera normal, sense refredar-me, sense poder menjar uns deliciosos canelons, sense poder acariciar un infant. Almenys vull aconseguir la pau eterna, i que Déu em perdoni.

"Per tal de fer-ho possible, us notifico solemnement que demà, durant tot el temps que va de la naixença a la posta del sol, seré en posició latent de No-Mort a la cripta del castell de Mataplana. No em falleu. Doneu-me la pau que tant necessito.

"Només us imploro una cosa: estalvieu-me l'espantosa carnisseria prescrita per la llegenda. Sóc feble davant de segons quines coses. Argumento, en justificació pròpia, la meua avançada edat. En substitució de la carnisseria, i amb els mateixos efectes eliminators, existeix, no tan divulgada

Text 2. La carta

potser, una altra fórmula més civilitzada: la de l'exorcisme. Aquest, acompanyat de la cantarella

*Hi dorm amb la lluna i el sol,
el vampir és al llençol,
un cadafal és son bressol,*

destruirà la meva abominable existència. Gràcies.

"El vostre atent servidor,
Onofre de Dip".

Antoni de Montpalau restà emocionat amb aquesta lectura i, per primera vegada, sentí la humana presència del vampir. L'envaí una gran compassió per aquell ésser miserable i la seva tragèdia.

Joan Perucho, *Les històries naturals* (text adaptat)

1 Què pren Montpalau mentre llegeix la carta d'Onofre de Dip?

.....
.....

0-1

2 Com està el vampir que escriu la carta?

- a. Cansat de ser-ho.
- b. Assedegat de sang.
- c. Encantat de ser-ho.
- d. Perseguit per la justícia.

0-1

3 D'on és originari Onofre de Dip?

.....
.....

0-1

4 Quants anys té l'autor de la carta?

- a. No se sap.
- b. No té edat.
- c. Prop de quatre-cents.
- d. Més de set-cents.

0-1

5 Indica amb una X si les frases següents sobre l'Onofre són verdaderes (V) o falses (F):

	V	F
a. Pot volar i convertir-se en un animal.	☐	☐
b. Odia el seu poble i la gent que hi viu.	☐	☐
c. Havia fet algunes escapades a Pratedip.	☐	☐
d. Ja només vol descansar definitivament.	☐	☐

0-1

0-1

0-1

0-1

Text 2. La carta

6 Què significa l'expressió "ha arribat la meva hora" (subratllada al text)?

.....
.....

0-1

7 Indica la paraula adequada per omplir el buit a la frase següent:

"Només us demano _____ m'estalvieu l'espantosa carnisseria".

- a. que
- b. perquè
- c. quan
- d. encara que

0-1

8 On espera Onofre a Montpalau perquè vingui a fer-li l'exorcisme?

.....
.....

0-1

9 Indica la forma verbal que pot substituir 'es tragué' a la frase següent:

"Després es tragué la carta de la butxaca".

- a. es trauria
- b. s'havia tret
- c. es traurà
- d. es va treure

0-1

10 Llegida la carta, Montpalau sent per Onofre...

- a. fàstic.
- b. llàstima.
- c. por.
- d. indiferència.

0-1

11 El text és un fragment d'un/una...

- a. novel·la policial.
- b. conte medieval.
- c. novel·la romàntica.
- d. relat fantàstic.

0-1

Expressió escrita

EXERCICI D'ORTOGRAFIA

1 Completa les paraules de les frases escrivint la lletra o lletres (i l'accent, si cal) en l'espai buit.

- a. Ahir vam quedar per veure'ns a la tard__.
- b. Hi ha fotografies que s__n molt boniques.
- c. En Lluís t__ una casa molt espaiosa.
- d. És molt desagradable el tr__nsit de cotxes al matí.
- e. Avui a classe només érem tret__e alumnes.

0-1

a

0-1

b

0-1

c

0-1

d

0-1

e

EXERCICI DE PUNTUACIÓ

2 D'entre tots els signes de puntuació (coma, punt, punt i coma, punt i a part, punt i seguit, signes d'interrogació o exclamació, guionet, parèntesi, etc.), escriu els que corresponguin en els buits.

A més, has de corregir i posar en majúscula, quan escaigui, la primera lletra de la paraula que comença una oració.

A la Laura li agrada molt fer fotografies__ (1) dimarts, el dia del seu aniversari__ (2) els seus pares li van regalar una càmera molt bona.

La Laura va voler fer una foto dels seus amics__ (3) en Carles, la Marta i la Clàudia.

–Posa't més a la dreta__ (4) Clàudia! –va cridar des de lluny.

–Com ho veus, Carles__ (5) –va preguntar ella.

–Perfecte!

0-1

1

0-1

2

0-1

3

0-1

4

0-1

5

Redacció

Partint del text 2, desenvolupa el tema següent:

PER QUÈ EL VAMPIRISME ESTÀ DE MODA?

Escriu entre 10 i 15 línies. Si n'escris menys de 10, no se't corregirà la redacció i es veurà afectada la teva puntuació.

Et recomanem que segueixis aquest procés:

1. planificació, esquema de les idees que desenvoluparàs;
2. primera versió de la redacció;
3. revisió, correcció i versió definitiva.

Pots utilitzar aquesta pàgina com a esborrany.

ESBORRANY

Redacció

Utilitza aquesta pàgina per a la redacció definitiva.

PER QUÈ EL VAMPIRISME ESTÀ DE MODA?

0-1-2
-3-4

A

0-1-2
-3-4

R

0-1-2
-3-4

S

0-1-2
-3-4

L

0-1-2
-3-4

FO

O

0-1-2
-3-4

M

0-1

P

Moltes gràcies per la teva col·laboració.